

Kielce, dnia 28 października 2021 r.

WK-60.14.2021

Pan Marcin Piwnik
Starosta Sandomierski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Sandomierzu w okresie od dnia 5 maja do dnia 9 lipca 2021 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Powiatu Sandomierskiego za 2020 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli podpisano w dniu 3 września 2021 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Powiatu Sandomierskiego. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Pod datą 31.12.2019 roku na podstawie dowodu księgowego PK/PK/2 bezpodstawnie ujęto na koncie 909 "Rozliczenia międzyokresowe" kwotę 625.947,34 zł dotyczącą otrzymanych w 2018 i 2019 roku na rachunek bankowy budżetu Powiatu środków pieniężnych związanych z realizacją przez Powiat Sandomierski projektów, które nie zostały w całości wykorzystane w roku ich otrzymania. Dowodem PK/PK/1 z dnia 1.01.2020 roku ww. środki zostały przeksięgowane z konta 909 i ujęte na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” a następnie na podstawie miesięcznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Starostwa za miesiąc styczeń 2020 roku zaliczone do dochodów roku 2020 i ujęte na koncie 901 „Dochody budżetu” w podziałkach klasyfikacji budżetowej: 801/80195/2007 – kwota 336.179,34 zł, 801/80195/2009 – kwota 17.126,34 zł, 801/80195/2007 – kwota 106.968,63 zł 801/80195/2009 – kwota 11.935,73 zł, 852/85295/2007 – kwota 59.232,42 zł, 852/85295/2009 – kwota 4.980,88 zł oraz 853/85395/2001 – kwota 89.524,00 zł. W konsekwencji:
 - środki w łącznej kwocie 625.947,34 zł ujęte pod datą 31.12.2019 roku na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” wykazano niezgodnie z treścią ekonomiczną w sporządzonym na dzień 31.12.2019 roku w bilansie z wykonania budżetu Powiatu Sandomierskiego w Pasywach w pozycji III „Rozliczenia międzyokresowe”,
 - wynik wykonania budżetu za rok 2019, ustalono z naruszeniem kasowej zasady wykonania budżetu, ponieważ przedmiotowe środki stanowiły dochody budżetowe roku w którym zostały

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

otrzymane przez Powiat, natomiast w 2020 roku stanowiły przychody budżetu Powiatu z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z art. 217 ust.1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, a także zasady funkcjonowania kont 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 901 „Dochody budżetu” określone w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości oraz w załączniku Nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

- 2.** W zakresie rzetelności ksiąg rachunkowych budżetu (Organu) oraz jednostki Starostwo Powiatowe, ustalono:
 - a)** na dzień 31.12.2020 roku, środki pieniężne w kwocie 1.077.424,82 zł znajdujące się na wyodrębnionym rachunku bankowym jednostki Starostwo służącym do ewidencji operacji pieniężnych otrzymanych na realizację projektu „COVID 19”, zostały ujęte w ewidencji księgowej podwójnie, tj. w księgach jednostki Starostwo na koncie 138 „Rachunek środków europejskich” a także w ewidencji księgowej budżetu na koncie 133-023 „Rachunek budżetu”. W konsekwencji kwota 1.077.424,82 zł została wykazana w sporządzonych na dzień 31.12.2020 roku sprawozdaniach finansowych podwójnie tj. w bilansie jednostki Starostwo w Aktywach w poz. B.III.2 „Środki pieniężne na rachunkach bankowych” oraz bezpodstawnie w bilansie z wykonania budżetu Powiatu, w Aktywach w poz. I.1.1 „Środki pieniężne budżetu”.
 - b)** w 2020 roku dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, realizowane bezpośrednio przez jednostki organizacyjne Powiatu, tj. Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Sandomierzu wpływały na rachunek bankowy jednostki Starostwo, zamiast bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu Powiatu. W konsekwencji dochody z ww. tytułu bezpodstawnie ewidencjonowane były w księgach rachunkowych Starostwa na koncie 131 „Rachunek dochodów Skarbu Państwa”, 202 „Należności z tytułu dochodów Skarbu Państwa” oraz 760 „Pozostałe przychody operacyjne” wg podziałki klasyfikacji budżetowej 754/75411/0970 (KPPSP) oraz 710/71015/0640 (PINB).
 - c)** w 2020 roku w ewidencji księgowej Starostwa bezpodstawnie ujmowano na kontach 131 „Rachunek dochodów Skarbu Państwa”, 202 „Należności z tytułu dochodów Skarbu Państwa” oraz 760 „Pozostałe przychody operacyjne” wg podziałki klasyfikacji budżetowej 853/85333/0620 oraz 853/85333/0690, dochody budżetowe realizowane bezpośrednio przez jednostkę organizacyjną Powiatu, tj. Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu z tytułu opłaty za wpis oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (§ 0690) oraz z tytułu wydania zezwolenia na pracę sezonową (§ 0620). Realizowane przez PUP w Sandomierzu dochody z ww. tytułu były ujmowane w księgach rachunkowych tej jednostki i wykazywane w sporządzanych za poszczególne okresy sprawozdawcze sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu. W konsekwencji w ewidencji księgowej Starostwa bezpodstawnie ujęto dochody budżetowe w łącznej kwocie 41.190,00 zł, zrealizowane zgodnie z art. 90a ust. 2a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy² przez ww. jednostkę organizacyjną Powiatu.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 ze zm., dalej ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

- d)** do dnia 21.06.2021 roku nie ujęto w księgach rachunkowych jednostki Starostwo na kontach: 225 „Rozrachunki z budżetami”, 761 „Pozostałe koszty operacyjne” oraz w ewidencji pozabilansowej odpowiednio na kontach 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” oraz 999 "Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat", zobowiązań wynikających z ostatecznych decyzji:
- Ministra Finansów znak: ST4.4757.12.2019.6.BPU z dnia 12.06.2019 roku w sprawie rozłożenia na raty zobowiązania w kwocie 1.155.894,61 zł tytułem zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2011,
 - Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej znak: ST5.4757.5.2020.2.HGPY z dnia 7.10.2020 roku, uchylającej w części dotyczącej ustalenia terminów płatności poszczególnych rat decyzję znak: ST4.4757.19.2020.3.CNNG z dnia 20.07.2020 roku w sprawie rozłożenia na raty zobowiązania w kwocie 749.566,00 zł tytułem zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2015.
- W konsekwencji dane dotyczące ww. zobowiązań nie zostały wykazane w bilansie jednostki Starostwo sporządzonym na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2020 r. a także w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Starostwa sporządzanych za poszczególne okresy sprawozdawcze 2019, 2020 oraz 2021 roku.
- e)** wg stanu na dzień 31.12.2020 roku w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” grupa 0 „Grunty” ujęte były tylko 3 działki o nr: 392/2, 940 oraz 1509/2, pomimo iż Powiat Sandomierski jest właścicielem działek: nr 398/1 poł. w Sandomierzu Lewobrzeżnym, nr 103/2 poł. w msc. Olbierzowice, nr 521 poł. w msc. Beradz, nr 233/1 i nr 215/1 poł. w msc. Pokrzywianka, nr 210/10 i nr 210/11 poł. w msc. Łoniów, nr 548/2, nr 561/1, nr 557/1, nr 555/2, nr 550/2, nr 549/2, nr 546/2, nr 542/2, nr 545/2, nr 556/2, nr 541/2, nr 540/2 poł. w msc. Daromin, stanowiących własność Powiatu na podstawie ostatecznych decyzji Wojewody Świętokrzyskiego otrzymanych przez Starostwo Powiatowe w 2017 roku oraz/lub aktów notarialnych. Nieprawidłowość wynika z niesporządzenia i nieprzekazania dowodów OT do Wydziału Finansowo-Budżetowego przez pracowników merytorycznych.
- Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a także art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad (polityce) rachunkowości oraz w załączniku Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- 3.** Nieprawidłowo dokonano zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2019 rok i otwarcia ksiąg na 2020 rok dla jednostki Starostwo, a mianowicie:
- a)** nie zachowano zasady ciągłości bilansowej, co skutkowało niezgodnością bilansu otwarcia (BO) na dzień 1.01.2020 roku z bilansem zamknięcia (BZ) na dzień 31.12.2019 roku, w zakresie sald Wn i Ma kont jednostki Starostwo: 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 800 „Fundusz jednostki” oraz 860 „Wynik finansowy”,
 - b)** na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki 31.12.2019 r. (BZ) oraz na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 1.01.2020 r. (BO) konta: 072 "Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych", 222 "Rozliczenie dochodów budżetowych", 800 „Fundusz jednostki” oraz konto 860 „Wynik finansowy”, wykazują salda dwustronne Wn i Ma, pomimo iż zgodnie z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

- oraz w dokumentacji przyjętych zasad (polityki), ww. konta powinny na koniec roku wykazywać saldo (jednostronne),
- c)** na dzień 31.12.2019 roku (BZ) konta zespołu 4 "Koszty według rodzajów i ich rozliczenie" i 7 "Przychody, dochody i koszty" oraz konto 810 "Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje" wykazują salda, pomimo iż zgodnie z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, salda kont zespołu „4” oraz „7” przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860 „Wynik finansowy”, natomiast saldo konta 810 przenosi się na konto 800 „Fundusz jednostki”.
- Nieprawidłowość narusza art. 5 ust. 1 oraz art. 13 ust. 5 ustawy rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- 4.** W 2020 roku zaniechano sporządzania za dany okres sprawozdawczy:
- a)** zestawień obrotów dzienników częściowych, pomimo iż zarówno w ewidencji księgowej budżetu jak i jednostki Starostwo, stosowano dzienniki częściowe,
- b)** zestawień obrotów i sald kont księgi głównej jednostki Starostwo oraz kont budżetu (Organu). Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 3 oraz art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 5.** Według stanu na dzień 31.12.2020 roku konto 224 „Rozrachunki budżetu” zostało zamknięte saldem Wn w kwocie 433.249,13 zł oraz Ma w kwocie 190.429,25 zł, pomimo iż z ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 224 wynika, że rzeczywista kwota należności na ostatni dzień roku budżetowego 2020 wynosiła 444.222,45 zł oraz zobowiązań wynosiła 201.472,62 zł. Nieprawidłowość wynika z kompensaty należności w kwocie 26.208,37 zł z kwotami zobowiązań w kwocie 11.043,37 zł, ujętymi na koncie analitycznym 224-003 oraz zamknięciem na koniec 2020 roku ww. konta tzw. per saldem w kwocie 15.235,05 zł. W konsekwencji w bilansie z wykonania budżetu Powiatu sporządzonym na dzień 31.12.2020 roku, w Aktywach w poz. II.2 „Należności od budżetów” oraz w Pasywach w poz. I.2 „Zobowiązania wobec budżetów”, wykazano dane wynikające z ewidencji księgowej konta 224 „Rozrachunki budżetu”, zamiast w rzeczywistych kwotach należności i zobowiązań. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i 2, art. 7 ust. 3 oraz art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania konta 224 „Rozrachunki budżetu” określonymi w dokumentacji przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości, a także w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- 6.** W 2019 oraz 2020 roku stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych oraz naruszenia zasad funkcjonowania kont jednostki Starostwo określonych w dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, a także w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku:
- a)** rozrachunki z tytułu wydatków dokonanych przy pomocy kart płatniczych ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”, zamiast na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
- b)** wydatki w łącznej kwocie 866.916,00 zł z tytułu zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2011, ujmowano na koncie 751 „Koszty finansowe”, zamiast

- na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”, w konsekwencji czego dane w powyższym zakresie wykazano niezgodnie z treścią ekonomiczną w sprawozdaniu finansowym rachunek zysków i strat jednostki Starostwo sporządzonym na dzień 31.12.2019 roku oraz 31.12.2020 roku, jako koszty finansowe poz. H.II „Inne”, zamiast w poz. E „Pozostałe koszty operacyjne”,
- c) uzyskane w 2020 roku dochody ze sprzedaży 4 nieruchomości stanowiących własność Powiatu Sandomierskiego w łącznej kwocie 633.146,28 zł, ujęto na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zamiast na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”. W konsekwencji w sporządzonym w dniu 27.05.2021 roku (korekta nr 1) rachunku zysków i strat (wariant porównawczy) jednostki Starostwo na dzień 31.12.2020 r., w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” dane te wykazano niezgodnie z treścią ekonomiczną w wierszu A.VI. „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zamiast w poz. D.I. „Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych”.
7. W ewidencji księgowej nie ujmowano przypisu rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi z tytułu centralizacji podatku VAT. Zgodnie „Rejestrami sprzedaży wraz plikiem JPK” złożonymi przez jednostki organizacyjne Powiatu, na dzień 31.12.2020 roku należności od jednostek organizacyjnych Powiatu z tytułu centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług VAT wynosiły 516,98 zł, natomiast ze zbiorczego „JPK_VAT7M z deklaracją Powiatu Sandomierskiego” za miesiąc grudzień 2020 roku wynika, że nadwyżka podatku VAT należnego nad naliczonym podlegająca wpłacie do Urzędu Skarbowego wynosiła 11.560,00 zł. Powyższe kwoty należności i zobowiązań nie znajdują odzwierciedlenia w ewidencji księgowej konta 225 „Rozrachunki z budżetami”.
- Tak prowadzona ewidencja rozrachunków z tytułu VAT z jednostkami organizacyjnymi nie pokazuje realnego stanu rozliczeń na koniec roku, wskutek czego w bilansie jednostki Starostwo zarówno po stronie aktywów i pasywów nie wykazano rzeczywistego stanu należności i zobowiązań z powyższego tytułu. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania konta 225 „Rozrachunki z budżetami” określonymi w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
8. Na koncie 011-04 „Środki trwałe” ujęcia serwera Fujitsu o wartości 29.666,37 zł nabytego na podstawie faktury VAT nr FA/50/2020/H z dnia 20.02.2020 r. dokonano pod datą 31.12.2020 roku na podstawie dowodu OT nr 58/2020, tj. z opóźnieniem wynoszącym 10 miesięcy. Nieprawidłowość wynika z nieterminowego sporządzenia i przekazaniu dowodu OT do Wydziału Finansowo-Budżetowego przez pracownika Wydziału Organizacyjnego, Spraw Obywatelskich, Ochrony Zdrowia i Inwestycji. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z § 14 ust. 6 obowiązującej w jednostce Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Sandomierzu, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 21/2012 Starosty z dnia 4 października 2012 roku wraz ze zm.
9. W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej:
- a) dochody w łącznej kwocie 50,00 zł uzyskane w 2020 roku z tytułu opłaty za wydanie karty wędkarskiej zaklasyfikowano do działu 750 „Administracja publiczna”, rozdziału 75020 „Starostwa powiatowe”, § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do działu 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, rozdziału 75618 „Wpływy z innych opłat

stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0690 „Wpływy z różnych opłat”,

- b) dochody w łącznej kwocie 12.543,00 zł uzyskane w 2020 roku z tytułu opłaty za usuwanie i przechowywanie pojazdów usuniętych z dróg na parkingach strzeżonych zaklasyfikowano do działu 756, rozdziału 75618, § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do § 0490 „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw”,
- c) dochody budżetowe zrealizowane bezpośrednio przez jednostkę organizacyjną Powiatu, tj. Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu z tytułu opłaty za wpis oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (§ 0690) oraz z tytułu wydania zezwolenia na pracę sezonową (§ 0620), stanowiące w 50 % dochód budżetu Powiatu, a w 50% dochód budżetu Państwa, w ww. sprawozdaniu Rb-27S wykazano w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”, pomimo iż obowiązki Starosty w powyższym zakresie realizowane są w ramach zadań własnych powiatu, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 17 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W związku z powyższym ww. dochody należy wykazywać w paragrafie zgodnym ze źródłem powstania dochodu.

Nieprawidłowość narusza zasady klasyfikacji paragrafów dochodów i wydatków określone załączniku Nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych³.

- 10. W 2020 roku wystąpiły przypadki, że na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” nie ewidencjonowano na bieżąco wartości zaangażowania na podstawie zawartych umów, czyli faktycznego zaangażowania środków lecz ujmowano je w następnych okresach sprawozdawczych na podstawie m.in. wystawianych faktur, rachunków lub pod datą płatności. Nieprawidłowość wynika z niebieżącego przekazywania do Wydziału Finansowo-Budżetowego przez inne komórki organizacyjne Starostwa, dowodów źródłowych dotyczących zaangażowania wydatków budżetowych. W konsekwencji w przyjętej do kontroli próbie nieterminowo ujęto zaangażowanie wydatków budżetowych na kwotę ogółem 969.845,40 zł. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania konta 998 określone w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości, a także w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z § 11 ust. 1 i 2 obowiązującej w kontrolowanej jednostce Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, wprowadzonej zarządzeniem Nr 21/2012 Starosty Sandomierskiego z dnia 4 października 2012 roku ze zm.
- 11. W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Starostwa Powiatowego sporządzonych za miesiące: luty, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik oraz listopad 2020 roku, w kolumnie 7 "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)" w podziale klasyfikacji budżetowej 750/75095/0690 wykazano dane wynikające tylko z ewidencji księgowej konta 130/750/75095/0690 „Rachunek bieżący jednostki” za dany okres sprawozdawczy,

³ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

zamiast wykazać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłacone kartą płatniczą.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴, w związku § 3 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

- b)** w sporządzonym w dniu 20.05.2021 roku (korekta nr 1) rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Starostwa za okres sprawozdawczy od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 roku, w podziale klasyfikacji budżetowej: 700/70005/2360, w kolumnie 5 „Należności” wykazano dane w kwocie 388.866,30 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 226.606,90 zł, które wynikają z kolumny 2 „Należności” części B danych uzupełniających do sprawozdania zbiorczego Rb-27ZZ Powiatu Sandomierskiego za ten sam okres sprawozdawczy. Powyższe narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 6 ust. 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- c)** w sporządzonym w dniu 19.02.2021 roku sprawozdaniu Rb-27ZZ Starostwa z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2020 roku (korekta nr 2):
- dane wykazane w kolumnie nr 6 „Dochody wykonane ogółem” w podziałkach klasyfikacji budżetowej: 700/70005 §§ 0470, 0550, 0760, 0920 oraz 853/85321/0690 nie wynikają z ewidencji księgowej konta 131 „Rachunek dochodów Skarbu Państwa” według podziałek klasyfikacji budżetowej za ten sam okres sprawozdawczy,
 - bezpodstawnie wykazano dane w kol. 7 "Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego",
 - w kolumnie 8 „Dochody przekazane” w podziale klasyfikacji budżetowej 700/70005/0550, 700/70005/0920 oraz 853/85321/0690 bezpodstawnie uwzględniono dochody wykonane w 2020 roku w łącznej kwocie 44.434,67 zł, których faktyczne przekazanie na rachunek budżetu Powiatu oraz na rachunek budżetu Państwa nastąpiło w dniu 8 stycznia 2021 roku.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 6 ust. 1 pkt 3, pkt 4 i pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- d)** w sporządzonym w dniu 19.02.2020 roku sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2019 roku w pozycji „Stan środków na rachunku wydatków niewygasających (art. 263 ust. 6 ustawy o finansach publicznych)” wykazano kwotę 26.667,00 zł, pomimo iż faktyczne przekazanie ww. środków nastąpiło w dniu 24 lutego 2020 roku, tj. po okresie sprawozdawczym.
- Powyższe narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 22 ust. 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostki samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do tego rozporządzenia.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

- 12.** W sporządzanych za poszczególne okresy sprawozdawcze 2020 roku, sprawozdaniach jednostkowych Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Starostwa Powiatowego, nie wykazywano zobowiązań z tytułu ratalnego zakupu telefonów komórkowych, w tym:
- wg stanu na koniec I kwartału 2020 roku zobowiązanie z ww. tytułu zgodnie z ewidencją księgową konta 201-000002 wynosiło 1.509,84 zł,
 - wg stanu na koniec II kwartału 2020 roku zobowiązanie z ww. tytułu zgodnie z ewidencją księgową konta 201-000002 wynosiło 974,79 zł,
 - wg stanu na koniec III kwartału 2020 roku zobowiązanie z ww. tytułu zgodnie z ewidencją księgową konta 201-000002 wynosiło 854,25 zł,
 - wg stanu na koniec IV kwartału 2020 roku zobowiązanie z ww. tytułu zgodnie z ewidencją księgową konta 201-000002 wynosiło 673,44 zł.
- Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵, w związku z § 1 ust. 3 i ust. 4, § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego⁶.
- 13.** Nie ujęto w sprawozdaniach finansowych Starostwa sporządzonych na dzień 31 grudnia 2020 roku danych wynikających z kont bilansowych stosowanych w dziennikach częściowych: „Dziennik CEPiK”, „Dziennik Dochodów Skarbu Państwa”, „Dziennik Zalesianie” oraz „Dziennik Odrolnienie”, służących do ujmowania zdarzeń w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 7 i ust. 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- 14.** Na ostatni dzień 31 grudnia 2020 roku, zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury obcych środków trwałych powierzonych jednostce do używania o łącznej wartości 117.849,48 zł, w tym: przez wówczas funkcjonujące Ministerstwo Cyfryzacji o wartości 43.159,48 zł oraz przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych o wartości 74.690,00 zł. W konsekwencji nie powiadomiono właściciela powierzonych jednostce do używania składników aktywów, o wynikach spisu z natury. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 15.** W obowiązującej w Starostwie Powiatowym w Sandomierzu dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 33/2014 Starosty z dnia 17 czerwca 2014 roku wraz ze zm., stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a)** nie zaktualizowano wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych (dzienników częściowych), stosowanych do ujmowania zdarzeń w księgach budżetu oraz jednostki Starostwo,

⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

⁶ Dz. U. Nr 298 poz. 1767, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego

- b) nie określono wymogu prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont 222 i 223 ewidencji budżetu oraz konta 080 jednostki Starostwo,
- c) zasady funkcjonowania konta 240 „Pozostałe rozrachunki” w ewidencji budżetu (Organu) zostały nieprawidłowo określone, ponieważ w opisie do konta 240 bezpodstawnie wskazano powiązania z kontami 011, 013, 201, 860, 851, 400, 760, które funkcjonują tylko w ewidencji księgowej jednostki Starostwo,
- d) nie określono zasad funkcjonowania konta 250 „Należności finansowe”,
- e) nie określono wersji stosowanego oprogramowania oraz daty rozpoczęcia jego eksploatacji (wskazano tylko rok).

Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości⁷ oraz § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁸.

16. Pomimo podjęcia przez Radę Powiatu w Sandomierzu z dniem 23 grudnia 2019 roku uchwały Nr XVI/116/2019 w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2019 i ustalenia planu finansowego tych wydatków, w okresie objętym kontrolą plan wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2019 w kwocie 26.667,00 zł nie został ujęty na koncie 981 „Plan finansowy niewygasających wydatków”. Ponadto ustalono, że wydatki zrealizowane w 2020 roku ze środków niewygasających ujęte zostały w ewidencji księgowej jednostki – Starostwo na koncie 130-02 „Rachunek bieżący jednostki - wydatki” bez zastosowania podziałki klasyfikacji budżetowej. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 981 i 130 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, a także w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości.

II. W zakresie wydatków budżetowych:

- 1. Na koniec 2020 roku nie dokonano prawidłowego ustalenia faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych w 2020 roku w Starostwie w przeliczeniu na pełne etaty, co spowodowało ustalenie kwoty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w zawyżonej wysokości o 1.379,02 zł. Nieprawidłowość narusza § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych⁹.
- 2. Do dnia 31 grudnia 2019 roku środki w kwocie 29.667,00 zł określone w uchwale Nr XVI/116/2019 Rady z dnia 23 grudnia 2019 roku jako środki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2019, nie zostały przekazane z rachunku budżetu na wyodrębniony rachunek wydatków niewygasających. Powyższe środki przekazano dopiero w dniu 24 lutego 2020 roku, co potwierdza wyciąg bankowy nr 37. Nieprawidłowość narusza art. 263 ust. 6 ustawy o finansach publicznych.
- 3. W protokole postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego druk

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

⁹ Dz.U. Nr 43 poz. 349, dalej rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

ZP-PN nr ZP.272.5.2020 (bez daty), sporządzonym dla postępowania przetargowego pn.: „Collegium Gostomianum w Sandomierzu XVII w. remont elewacji, attyki, obróbki blacharskie” podano, że wartość przedmiotowego zamówienia została ustalona w dniu 12 kwietnia 2020 roku na kwotę 933.406,58 zł brutto na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzonego w dniu 12.04.2020 roku. Powyższe narusza zasady określone w art. 32 ust. 1 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych¹⁰.

4. Umowa nr ZP/9/2020 z dnia 16.06.2020 roku na realizację zamówienia pn.: „Collegium Gostomianum w Sandomierzu XVII w. remont elewacji, attyki, obróbki blacharskie” została zawarta z Wykonawcą, pomimo niespełnienia warunku wniesienia przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, niezależnie od formy jego wniesienia w pełnej wysokości, przed podpisaniem umowy. Zamawiający w części XIV pkt 4 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia sporządzonej dla przedmiotowego postępowania zawarł wymogi wobec Wykonawcy jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Jednym z takich wymogów była konieczność wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, niezależnie od formy jego wniesienia, w odpowiedniej wysokości (określonej procentowo) oraz w odpowiednim terminie, tj. przed podpisaniem umowy. Wymagane przez Zamawiającego w SIWZ zabezpieczenie stanowiące 5% całkowitej ceny ofertowej brutto, tj. 853.602,10 zł stanowiło kwotę 42.680,10 zł. Zamawiający wyraził zgodę na przekazanie wadium wpłaconego przez Wykonawcę w pieniądzu w kwocie 10.000,00 zł na poczet zabezpieczenia. W związku z powyższym różnica pomiędzy kwotą jaką należało wnieść przed podpisaniem umowy a kwotą, którą wpłacił Wykonawca wynosiła 32.680,10 zł. W dniu 9.07.2021 roku Wykonawca wpłacił kwotę 2.900,00 zł, która wraz z wpłaconą uprzednio kwotą 10.000,00 zł stanowi 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy z tytułu rękojmi za wady, o którym mowa w części XIV pkt 10 SIWZ. Wniesienie przez Wykonawcę zabezpieczenia w pełnej wysokości powinno nastąpić przed podpisaniem umowy. Zamawiający nie zakwestionował tego zaniechania i pomimo tego zawarł z Wykonawcą ww. umowę na realizację zamówienia.

Zgodnie z art. 94 ust. 3 obowiązującej do 31.12.2020 r. ustawy Prawo zamówień publicznych jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana, nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający mógł wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny, chyba że zachodziły przesłanki unieważnienia postępowania, o których mowa w art. 93 ust. 1 tej ustawy. Tym samym doszło do korekty zobowiązania wynikającego z postanowień SIWZ czym naruszono art. 7 ust. 1 wówczas obowiązującej ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2021 r. stanem prawnym w powyższych okolicznościach należy unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do art. 255 pkt 7 i art. 263 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych¹¹.

Z uwagi na zmianę stanę prawnego w powyższym zakresie nie formułuje się wniosków pokontrolnych.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., dalej ustawa z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych

III. W zakresie gospodarki mieniem:

- 1.** W latach 2016 - 2021 (dotyczy umowy bez numeru na najem lokalu biurowego, zawartej w dniu 2.01.2014 roku z najemcą o nr ewidencyjnym 221-01-000003 na czas nieokreślony) oraz 2019 – 2021 (dotyczy 2 umów bez numeru na najem lokalu biurowego i pomieszczenia pod bankomat, zawartych w dniu 15.10.2018 roku z najemcą o nr ewidencyjnym 221-01-000004 do dnia 16.10.2021 r.) nie dokonywano waloryzacji stawek czynszu, co było niezgodne z zapisami zawartymi w ww. umowach najmu. W umowie z dnia 2.01.2014 r. określono, że czynsz będzie waloryzowany stosownie do wskaźnika inflacji publikowanego przez Główny Urząd Statystyczny w formie aneksu do umowy. W umowach z dnia 15.10.2018 roku wskazano zaś, że czynsz będzie waloryzowany na koniec każdego roku kalendarzowego o stopień inflacji według wskaźnika GUS dotyczącego wzrostu cen towarów i usług bez spisywania dodatkowych aneksów. Uwzględniając powyższe wysokość stawek czynszu za lokale użytkowe w latach 2016 – 2021 (dot. umowy z dnia 2.01.2014 r.) oraz 2019 - 2021 (dot. 2 umów z dnia 15.10.2018 r.), zgodnie z zapisami tych umów powinna zostać skorygowana o wysokość wskaźnika obowiązującego w danym roku. Zaniżenie ustalanego i pobieranego czynszu najmu z tytułu 3 ww. umów najmu w latach 2016 - 2021 stanowi łącznie kwotę 794,57 zł. Brak dokonania waloryzacji czynszu narusza art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych. W trakcie kontroli, tj. w dniu 9.06.2021 r. ww. najemcom lokali użytkowych stanowiących własność Powiatu wystawiono faktury dotyczące waloryzacji stawki czynszu określonej w zawartych umowach. Najemca o nr ewidencyjnym 221-01-000003 do dnia kontroli nie dokonał wpłaty, natomiast najemca o nr ewidencyjnym 221-01-000004 w dniu 15.06.2021 r. dokonał wpłaty zwaloryzowanej stawki czynszu za lata 2019 - 2021, co potwierdza WB nr 113 z dnia 15.06.2021 r.
- 2.** Dzierżawca o nr ewidencyjnym 202-000539, z którym zawarto umowę (bez numeru) z dnia 9.12.2016 r. oraz dzierżawca o nr ewidencyjnym 202-000575, z którym zawarta została umowa nr GN.6845.1.9.2017 z dnia 2.10.2017 r. na dzierżawę nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, do dnia kontroli nie dokonali wpłaty czynszu dzierżawnego określonego w przedmiotowych umowach, które wynoszą odpowiednio: 615,00 zł brutto i 32,93 zł brutto. Kwota należności z tytułu umowy zawartej w dniu 9.12.2016 za lata 2018 - 2021 wynosi 2.557,21 zł, natomiast należność wynikająca z umowy nr GN.6845.1.9.2017 z dnia 2.10.2017 r. za lata 2020 - 2021 stanowi kwotę 35,15 zł. Tym samym należność z tytułu obu umów dzierżawy stanowi łącznie kwotę 2.592,36 zł. Do dnia kontroli wobec ww. dłużników nie ustalono należności pieniężnych i nie podejmowano żadnych czynności windykacyjnych, czym naruszono art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych. W trakcie kontroli wobec dłużników zostały wystawione wezwania do zapłaty należności przypadającej z tytułu umowy dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa wraz z odsetkami. W dniu 11.06.2021 r. (WB nr 107) i 17.06.2021 r. (WB nr 111) obaj dzierżawcy dokonali wpłaty należności z tytułu dzierżawy w kwotach wynikających z wystawionych wezwań do zapłaty.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości powiatu, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Powiatu Sandomierskiego poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Starosta oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku/Głównym księgowym. Prawa i obowiązki Skarbnika/Głównego księgowego określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Powiatu Sandomierskiego jest Zarząd Powiatu, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Powiatu, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem powiatu, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową Powiatu (art. 32 ust. 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym). Starosta jako przewodniczący organu wykonawczego, organizację pracę zarządu powiatu i starostwa powiatowego, kieruje bieżącymi sprawami powiatu oraz reprezentuje powiat za zewnątrz (art. 34 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Starostwa Powiatowego, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Staroście (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

- 1.** Celem rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, w księgach rachunkowych budżetu oraz Starostwa, operacje gospodarcze ujmować zgodnie z faktycznym ich przebiegiem oraz treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a także z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w tym:
 - a)** w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego, ujmować wszystkie zobowiązania jednostki wynikające z otrzymanych decyzji, faktur i innych dokumentów księgowych potwierdzających istnienie zobowiązania, tak by zapisy w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty. Dokonać ujęcia w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego zobowiązań z tytułu zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej,
 - b)** na bieżąco wyjaśniać różnice pomiędzy stanem gruntów ujętym w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” a stanem wynikającym z ewidencji powiatowego zasobu nieruchomości. Zapewnić właściwy obieg dowodów księgowych mając na uwadze, aby dowody zmian w stanie środków trwałych oraz inne dokumenty, z których wynikają zobowiązania i należności jednostki

- były przekazywane do Wydziału Finansowo-Budżetowego w terminie umożliwiającym ujęcie zdarzeń w prawidłowym okresie sprawozdawczym, tak by zapisy dokonane w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty,
- c) zaprzestać ujmowania w ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego, operacji gospodarczych dotyczących przekazania na rachunek bankowy budżetu powiatu dochodów realizowanych bezpośrednio przez powiatowe jednostki organizacyjne inne niż Starostwo Powiatowe, mając na uwadze iż ww. operacje podlegają ujęciu tylko w księgach rachunkowych budżetu (Organu),
 - d) rozrachunki z tytułu wydatków dokonanych przy pomocy kart płatniczych ujmować na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
 - e) koszty niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w tym z tytułu zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - f) przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w tym ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie; ujmować na koncie 760 "Pozostałe przychody operacyjne".
 - g) w zakresie rozliczeń podatku VAT przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych, tak aby stan rozliczeń z tytułu podatku VAT wynikający z ewidencji księgowej odzwierciedlał stan rzeczywisty oraz umożliwiał wykazywanie w sprawozdaniu finansowym danych zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
2. Środki otrzymane w związku z realizowanymi projektami i grantami, zaliczać do dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego pod datą ich faktycznego otrzymania, mając na uwadze kasową zasadę wykonania budżetu określoną w § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, zgodnie z którym w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów jednostek samorządu terytorialnego operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmować w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych. Środki, które nie zostały w całości wykorzystane w roku ich otrzymania w latach następnych zaliczać do przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.
 3. Zapewnić, aby stosowany w jednostce program komputerowy służący do prowadzenia ksiąg rachunkowych, umożliwiał prawidłowe wykazywanie sald końcowych kont księgi głównej budżetu oraz jednostki Starostwo, mając na uwadze zasady funkcjonowania kont określone w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
 4. Stany aktywów i pasywów (BZ) występujące w bilansie zamknięcia ksiąg rachunkowych wprowadzać w tej samej wysokości w bilansie otwarcia (BO) do ksiąg rachunkowych następnego roku obrotowego, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze art. 13 ust. 5 tej ustawy, zgodnie z którym przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald.
 5. Przy stosowaniu dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy rachunkowości. Ponadto na podstawie zapisów na kontach księgi głównej

sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienia obrotów i sald, stosownie do art. 18 ust. 1 ww. ustawy.

6. Prawidłowo stosować klasyfikację działów, rozdziałów, dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
7. Zaangażowanie wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, ujmować w księgach rachunkowych na podstawie zawartych umów, tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania środków, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
8. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w tym:
 - a) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych,
 - w kolumnie 7 „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” wykazywać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą.
 - dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami wykazywać zgodnie z danymi wynikającymi ze sprawozdania zbiorczego Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, a w szczególności: w kol. 5 „Należności”, w kol. 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” oraz kol. 10 „zaległości” wykazywać kwoty należności, zaległości i nadpłat, które wynikają odpowiednio: z kol. 2 „Należności” oraz kol. 3 „Zaległości” części B „Dane uzupełniające do sprawozdania Rb-27ZZ”, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 4 oraz § 6 ust. 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
 - b) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego Starostwa Powiatowego:
 - wykazywać tylko dane dotyczące zadań bezpośrednio realizowanych przez Starostwo, mając na uwadze, iż dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ Powiatu Sandomierskiego winny być zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
 - w kolumnie 6 "Dochody wykonane ogółem" wykazywać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,

- w kolumnie 8 "Dochody przekazane" wykazywać dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego; mając na uwadze, iż w sprawozdaniu za IV kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych, z uwzględnieniem dochodów przekazanych do dnia 5 stycznia roku następującego po roku budżetowym, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 4 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych,
 - nie wykazywać danych w kol. 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 6, w związku z § 6 ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
- c)** w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, w części "Informacja o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego" wykazywać stan środków pieniężnych na rachunku środków na niewygasające wydatki na podstawie dowodów bankowych, stosownie do § 22 ust. 2 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- 9.** W sprawozdaniach z operacji finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 4, w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹², w tym w jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, wykazywać rzetelne dane wynikające z ewidencji księgowej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, a w szczególności zaliczać do kategorii zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek również zobowiązania, których cena płatna jest w ratach (tzw. sprzedaż na raty), zgodnie z § 1 ust. 3 i ust. 4 oraz § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 8 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, w związku z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego.
- 10.** Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze wykazywać w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując rzetelnie dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 roku, stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4, ust. 7 i ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a w szczególności w sprawozdaniu finansowym Starostwa Powiatowego, wykazywać dane ujęte w księgach rachunkowych tej jednostki na kontach bilansowych – dla wszystkich dzienników częściowych.
- 11.** Inwentaryzacją drogą spisu z natury obejmować znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu, stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 12.** Dokonać zmian polityki rachunkowości, dostosowując jej zapisy do faktycznych potrzeb jednostki i obowiązujących przepisów prawa, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 2396, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

13. Plan finansowy wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego ujmować na koncie 981 „Plan finansowy niewygasających wydatków”, natomiast wydatki dokonywane z powyższych środków ewidencjonować na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” z zastosowaniem podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz przyjętymi przez jednostkę zasadami (polityką) rachunkowości.
14. Na koniec roku dokonywać korekty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, w stosunku do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych w danym roku, stosownie do § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
15. Środki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego przekazywać do dnia 31 grudnia roku budżetowego, którego dotyczą z rachunku budżetu na wyodrębniony rachunek wydatków niewygasających, stosownie do art. 263 ust. 6 ustawy o finansach publicznych.
16. Wartość szacunkową zamówienia ustalać jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług (netto), stosownie do art. 28 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
17. W prawidłowej wysokości ustalać przypadające należności cywilnoprawne wynikające z zawartych umów oraz terminowo podejmować w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzające do wykonania zobowiązania, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Starosty zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Zbigniew Rękas

Do wiadomości:

Rada Powiatu w Sandomierzu